

کاربرد آزمایشگاه در مراحل تشخیصی سگ‌های مبتلا به تومور

نسرين گلشن^{۱*}، حسام‌الدین حلیمی^۲

۱- دستیار تخصصی کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد ۲- دانش‌آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: golshannasrin@yahoo.com

مقدمه و هدف: مروری بر کاربرد روش‌های آزمایشگاهی در مراحل تشخیصی سگ‌های مبتلا به تومور

مواد و روش کار: انتخاب روش درمانی حیوان مبتلا به سرطان و پیش‌آگهی درمان به ماهیت و میزان گسترده‌گی سرطان بستگی دارد. از این رو اهداف ارزیابی آزمایشگاهی اولیه و قبل از درمان بیمار سرطانی شامل تعیین نوع و درجه‌ی بافت‌شناسی تومور، اندازه‌ی تومور و وسعت آن است. همچنین تشخیص هر نوع ناهنجاری هم‌زمان، عوارض خونی و عوارض متابولیک احتمالی هم‌زمان با بیماری‌ها نیز مهم است.

نتایج و بحث: آزمایشات بافت‌شناسی تومور دقیق‌ترین روش تشخیص سرطان است. یک بیوپسی بافتی امکان بررسی محتوای سلولی، ساختار آن و رابطه‌ی آن با بافت‌های طبیعی مجاور تومور را برای متخصص آسیب‌شناسی فراهم می‌آورد. انواع روش‌های نمونه‌برداری جهت بیوپسی شامل روش نمونه‌برداری با سوزن و روش پانچ است. درجه‌ی تمایز سلولی، درجه‌ی چندشکلی سلولی و هسته، میزان میتوز (تعداد اشکال میتوزی به ازای هر شان میکروسکوپی با بزرگنمایی بالا)، حضور و میزان نکروز، درصد نفوذ التهاب، پاسخ استرومایی و درجه‌ی تهاجم همگی می‌توانند در پیش‌بینی نوع و رفتار تومور استفاده شوند. برای درجه‌بندی اکثر تومورهای سگ‌سانان معیارهایی مشخص شده است که شامل شاخص میتوزی، درجه‌ی آناپلازی، درجه تهاجم، حضور کانون‌های متاستاتیک در میانه عروق و غیره می‌باشد. بررسی‌های سلول‌شناسی با اسپیراسیون ظریف با سوزن، تراشه‌های بافتی یا سیستم‌های مایعات بدن می‌توانند در تفریق التهاب از فرایندهای نئوپلاستیک استفاده شود. اثرات مستقیم رشد تومور در یک منطقه شامل تخریب بافت‌های طبیعی و گاهی از کار افتادگی ارگان‌های حیاتی مجاور است. سندرم‌های بالینی حاصل از رشد تومور با عنوان "سندرم‌های پارانئوپلاستیک" هستند و معمولاً این اختلال متابولیک/ درون ریز است که صاحب حیوان را به سمت وجود مشکل آگاهی می‌دهد. علائم شامل لاغری و ضعف سرطانی، بی‌اشتهایی، هضم و جذب ناقص و از دست دادن پروتئین از طریق افیوژن یا خون‌ریزی، تب، ترشح غیرارادی هورمون‌های نرمال است. نظر به اینکه اکثریت حیوانات سرطانی میانه‌سال و مسن هستند، برای جمع‌آوری اطلاعات آزمایشگاهی فقط حداقلی از اطلاعات شامل هماتولوژی، بیوشیمی و آنالیز ادرار کافی است. عوارض مربوط به خون شامل کم‌خونی و ترومبوسیتونی است. علاوه بر اثر بر تولیدات سلول‌های خونی، تومورها هم‌چنین می‌توانند دینامیک جریان خون را نیز تحت تاثیر قرار دهند. ویسکوزیته‌ی خون هم ممکن است افزایش یابد. افزایش در کلسیم خون یک شاخصه بوده و نئوپلازی شایع‌ترین دلیل افزایش کلسیم خون در سگ‌ها است.

واژه‌های کلیدی: تومور، سگ، روش‌های آزمایشگاهی، سرطان

بررسی فراوانی لاشه‌های معدوم شده گوسفند و بز به دلیل سارکوسیتوزیس به مدت ۲۵ ماه (مهر ۸۷ تا آبان ۸۹) در کشتارگاه خرم‌آباد

شهریار یآوری^{۱*}، دکتر محمد حسین قارونی^۲

۱- کارشناس ارشد گروه انگل‌شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه لرستان ۲- استادیار گروه بهداشت مواد غذایی دانشکده دامپزشکی دانشگاه لرستان

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: Shahriar.yavari@yahoo.com

مقدمه و هدف: سارکوسیتوزیس از بیماری‌های تک یاخته‌ای مشترک بوده که در آلودگی گوسفند و بز به کیست‌های انگل باعث کاهش کمی و کیفی گوشت تولیدی و ضبط موضعی یا کلی لاشه‌ی وزیان اقتصادی می‌گردد.

مواد و روش کار: در این بررسی با مراجعه به اطلاعات ثبت شده کشتارگاه، تعداد گوسفند و بز کشتار شده و لاشه‌های حذف شده آنها به خاطر سارکوسیتوزیس در این دوره به دست آمد و فراوانی لاشه‌های حذف شده ارزیابی شد.

بحث و نتایج: از ۵۸۳۹۸ گوسفند ذبح شده ۸۲ لاشه (۰/۱۴٪) و از ۲۸۵۵۹ بز ۲ لاشه (۰/۰۰۷٪) به دلیل آلودگی با سارکوسیتوزیس حذف شدند، منجر به حذف در بز ناچیز و میانگین بیشترین آلودگی گوسفند در پاییز ۸۷ (۰/۱۶٪) و کمترین آلودگی گوسفند در زمستان ۸۸ (۰/۱۲٪) بود. آلودگی منجر به حذف در فصل پاییز نسبت به فصول دیگر بیشتر و در زمستان کمتر بود.

واژه‌های کلیدی: سارکوسیتوزیس، کشتارگاه، خرم‌آباد،